

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIVENDRES 4 D'ABRIL DE 1919

Núm. 17

Enfermetats dels nois

Pel metge especialista FRANCESC FIGUEROLA

De l'Hospital Cívic-Militar i del Dispensari Municipal

LABORATORI de SEROLOGIA i BACTERIOLOGIA
i d'analisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

LA NOVA POLITICA OBRERA

Annunci d'un Parlament industrial

La Unió General de Treballadors ha acceptat en principi la idea de constituir a Espanya un Parlament industrial. S'ha limitat a consignar aqueixa acceptació deixant per a altres hores el cuidado de condicionar sa acceptació plena.

Se pot assegurar que la constitució d'un Parlament industrial és acceptada, en general, per tots els elements sensats del país que han tocat de prop els conflictes socials o ses conseqüències. L'exemple de Anglaterra representa un gran estímulo per als demés pobles europeus.

Sembla que la tendència general fins ara senyalada és la de confiar als Parlaments industrials funcions que podríem anomenar «de caràcter consultiu». Es dir: el Parlament, constituït amb arreglo a les normes adoptades per Anglaterra, actúa en calitat de propo-

sant; sugereix solucions, presenta fórmules d'arranjament.

I aixó, a Anglaterra, ha estat acceptat sense rezel ni sospita de cap mena. Se tracta d'un país en que la vida pública se desenrotlla amb arreglo a principis de sinceritat i de justícia. Quan el Parlament industrial prengui un acord encaminat a resoldre determinat problema social, els patrons i els obrers sabrán que a l'encomanar la ratificació de l'acord al Parlament polític, aquest es preocuparà d'estudiar-lo, posarà tots els mitjans per a arribar ràpidament a una conclusió i actuarà sota la poderosa influencia de les orientacions marcades en el Parlament del Treball.

Pero, ¿a Espanya? Veiem surgir la primera dificultat.

El Parlament industrial constituït en nostre país, ¿ha de desem-

penyar funcions análogues al de Anglaterra, és dir, se limitarà a proposar i esperar la ratificació del Parlament polític? En aquest cas, la idea de constituir un Parlament industrial serà ni més ni menys que un projecte d'ampliació de l'actual Institut de Reformes Socials.

Sembla natural que el Parlament polític sigui l'encarregat de ratificar els acords adoptats en la Conferencia industrial o del Treball. Pero, ¿quines garanties s'ofereixen a Espanya a les representacions reunides en Conferencia per a resoldre els problemes socials?

Donada l'actual constitució de les Corts i son funcionament, ja sabem per anticipat que els projectes presentats pel Parlament industrial tardarien mesos i mesos a ésser discutits. Aixó en el millor cas; amb moltes de les proposicions de la Conferencia del Treball ocorreria lo que ve occurrint amb les iniciatives dels organismes actualment existents al marge de la política; no arribarien ni siquera a la discussió en el Parlament polític.

La característica de les Corts espanyoles, des de fa anys, és la esterilitat.

Qualsevol petit projecte tarda mesos, o tal vegada anys, en ser llei; moltes vegades no passa de la categoria de projecte.

Tot se fa lentament, amb dilacions, aplaçaments i pròrrogues.

La característica d'un Parlament industrial hauria d'ésser, pel contrari, la rapidesa en els debats i en les resolucions. Els conflictes

BANC DE REUS

DE DESCOMPTES I PRÉSTAMS

Compra i venda de tota classe de valors cotitzables a Borsa.

Obertures de comptes corrents en moneda espanyola i estrangera.

Cumplimentació d'ordres de Borsa.

Compra-venda al comptat i a plaç de paper estranger.

Paguem tots els cupons venciment 1 d'Abril.

obrers exigeixen arreglos immediats, fórmules urgents. ¿Amb quin entusiasme, amb quina mena de il·lusió esperaria Espanya la intervenció del Parlament polític, si ni adhuc en allò que més directament els hi toca, o siga en lo referent a política, logren les Corts espanyoles eficacia?

Heu's-aquí com tot a Espanya es converteix en un problema polític. Amb un funcionament parlamentari tan irregular i tan insensat com el que coneixem tots, no és possible que el Parlament industrial fos instrument eficaç si havia d'elevat els seus acords al Parlament polític. En quant obrers i patrons advertissin que una o dues de ses proposicions passaven als arxius del «Diario de Sesiones» i es perdien entre la retòrica i entre les intrigues de que están plens el Congrés i el Senat, ¿no demanarien, amb més o menys violencia, la funció legislativa sense trabes de cap classe i sotmesa únicament a la sanció de la Corona?

¿Transformació política! Tot torna al mateix punt. Sense Govern que puguin presentar-se al poble plens de prestigi i que inspirin confiança, sense Corts que veraderament representin els grans interessos del país i abandonin la garuleria per a substituir-la per la serietat, la idea del Parlament industrial pot ser a Espanya un de

tants fracassos, mentres en el restant d'Europa se converteix en realitat magnífica.

De l'estranger

L'imperi alemany, el qual no es dona per vençut encara, després de la tremenda derrota que acaba de sofrir; ara, a l'hora de la discussió de les bases damunt les quals deu descansar la pau del món, es mostra tal com és davant la qüestió polaca.

Tothom recordarà que durant la guerra l'imperi alemany prometé i fins arribà a decretar la independència de Polònia (però no més que d'aquells troços de la nació esquarterada perteneixents a Rússia), i d'aquella concessió (?) pregonada als quatre vents pels germanòfils de tots els països, en feien argument per a posar davant dels ideals de llibertat per als pobles oprimits que pregonava l'Entente.

Mes ara que és arribada l'hora augusta en que a la taula de la Conferència de la Pau es té d'acordar la sort dels pobles, l'imperi alemany que sempre és el mateix tant governat per Guillem II com pels soviets imperials que ara el regeixen, es col·loca en una actitud resolta contra tota aneixió de territoris alemanys (!) a Polònia.

En aquesta actitud enfront de la qüestió polaca, és fortament apo-

iado Alemanya pels socialistes independents.

Es parla ja pels grans centres polítics i militars, d'una possible aliança russa-germana-húngara contra la Entente. Es a dir, d'una avenença entre els tres Estats que detentaven la llibertat de la Nació polonesa esquarterada i sotmesa.

Nosaltres, nacionalistes de cor, voldriem que tant la qüestió de Polònia com totes en les quals es ventilen interessos nacionals dels pobles que tenen dret a viure una vida plena i lliure, fossin resoltes en la Conferència de la Pau d'acord amb aquells sentiments de justícia manifestats per la Entente durant la guerra.

M.

LO QUE HA COSTAT LA GUERRA A FRANÇA

Els danys materials s'eleven a setanta mil milions

S'acaben de publicar estadístiques completes de les pèrdues sofertes per França, que demostren lo grandíssimes que han sigut, i lo justificades que són les reparacions demanades pel Govern francès.

El nombre de francesos morts durant la guerra ascendeix a la xifra d'un milió quatre-cents mil homes, essent, per lo tant, major que la xifra global dels morts anglesos, italians i americans.

Si s'afegeixen a aixó dos milions de ferits i mutilats francesos, s'arriba a una xifra formidable, que és major que les pèrdues ocasionades per la guerra als mateixos alemanys.

Referent a les provincies invadides, se calcula que les ruïnes acumulades equivalen a una suma de prop de 20.000 milions de francs.

Els mobiliaris destruïts o em-

portats per l'enemic s'eleva a 15 mil milions.

Les cases completament destruïdes en els pobles ascendeixen a 240.000, i pròximament altres 200 mil ho estan parcialment.

Durant molt temps encara, 100 mil hectàries de terra no podran ésser cultivades.

Els danys relatius al sol i els arres agrícoles se calculen en 15 mil milions.

En quant als destroços soferts per les indústries dels països invadits (màquines i edificis destruïts, o màquines i productes enviats a Alemanya), representen aprop de 15.000 milions.

El valor de les mines de carbó i altres, parcial o completament devastades, així com els milers de ponts i viaductes estropejats (en una sola xarxa se'n compten prop de 1.100), afegit a les sumes anteriors, eleva l'import dels destroços causats a França a un total de prop de 70.000 milions.

UN BON DESCUBRIMENT

Vacuna contra la grip

Llegim en varies revistes mèdiques que l'Institut Suïç de Suero-teràpia i Vacunació, establert a Berna, elabora una vacuna contra la grip.

El nou producte no sols serveix per a previndre contra l'enfermat, sino que, augmentant la dosificació, contraresta activament la infecció i evita les possibles complicacions.

Se tracta d'una mescla, en quantitats determinades de 700 milions de germens per centímetre cúbic —els microorganismes denominats pneumococo, estreptococo i estafilococo i el bacilus de Pfeiffer—. A la acció d'aquesta última bacteria s'atribueix la epidemia gripal.

La vacunació s'efectua mitjant-sant dues injeccions: la primera,

de 0'50 centímetres cúbics, i la segona, d'un centímetre cúbic, deu dies més tard.

Tan satisfactoris han sigut els resultats, que immediatament s'ha decretat la vacunació obligatoria per a l'Exèrcit i els membres de totes les entitats oficials de Suïssa.

Les invasions gripals han disminuït allí en un 90 per 100, i sols un 8 per 100 dels que s'havien sotmés a la primera injecció han sofert contagi amb lleus conseqüències i sense que els sobrevingués cap complicació.

L'Institut productor d'aquesta eficaç vacuna, anomenada «Pethic Berna», envia tots els seus preparats al mercat espanyol, i segurament nostres facultatius han d'apressurar-se a l'assaig del nou element, quina aparició se realitza amb tanta oportunitat.

De l'Ajuntament

Sessió d'ans d'anit

Comença a les deu, sots la Presidencia de l'alcalde senyor Tricaz i amb assistència dels regidors senyors Aulés, Clivillés, Pijoan, Segimón, Simó (Josep i Jaume), Rojo, Barbé, Giró, Bosch, Figueras, Pons, Virgili, Pallejá, Colominas, López, Salvat i Sardá.

Lectura de l'acta de l'anterior. Aprovada.

—Comunicació de la parroquia de Sant Pere invitant a l'Ajuntament als oficis de Setmana Santa. Que hi vagin els regidors que vulguin.

—Dictamen de la Comissió de Foment que quedá damunt la taula en la sessió anterior. A prec del Sr. Simó (Jaume) hi continúa fins a la pròxima.

—Comptes. Aprovats, excepte un que havia quedat damunt la taula fa dues sessions i el qual és retirat.

—Acabat el despatx ordinari, el Sr. Virgili manifesta que en vista de que els carters que repartien la

correspondència en nostra ciutat no havien sigut admesos al sol·licitar tornar a fer el servei, i que aquesta negativa és sens dupte un perjudici pels interessos de tot el comerç, i ademés que el personal apte i intel·ligent de que's tracta de prescindir son quasi tots fills de Reus, proposa:

Primer. Que l'Ajuntament acordi telegrafiar al cap del Govern, al ministre de la Governació i al director general de Comunicacions, demanant tornin a ésser admesos dits carters; i

Segon. Si aquests telegrams no donessin resultat, que vagi a Madrid a gestionar-ho una Comissió integrada per representants de l'Ajuntament i de la Cambra de Comerç.

Tots els grups polítics del Consistori accepten la proposició, per entendre es tracta d'un acte de justícia i sobre tot per haver-hi precedents d'haver-se acceptat el reintegrés de carters tres i quatre dies després del plaç concedit pel Govern.

El Sr. Rojo proposa que mentre se facin aquelles gestions si a l'Ajuntament hi ha alguna vagant sigui omplerta, interinament o efectiva, segons el resultat, pels carters més necessitats.

El Sr. Segimón troba acertat lo proposat pel Sr. Rojo.

Els grups que formen la majoria, entenen que pendre aquest acord tal volta fora en perjudici dels mateixos carters, pero que es podria tindre en compte la proposició i que passés a estudi. Aixís s'acorda.

—El Sr. Segimón s'ocupa de la escassetat d'aigua que d'un quant temps se nota a la part alta de la població, estranyant-se de que amb 16 teules d'aigua de que disposa actualment l'Ajuntament no quedi tota la població ben assortida. Recorda que en altres ocasions quedava ben assortit tot el veïnat amb igual o menys quantitat d'aigua per que es posava molta cura en distribuir-la bé.

Li contesta el president de la Comissió d'Aigües dient que les mines han minvat, que ja fan funcionar el pou de la Casa de Caritat i que ja farán tot lo possible per a que tothom tingui aigua.

Seguidament s'aixeca la sessió.

EL PARO GENERAL DE BARCELONA

Barcelona, 3 (matí).

En la nota que os vaig enviar anit i que dieu no heu rebut—segurament no ha parat fins a Madrid o en mans d'algú que res en farà—lo més interessant era lo que va passar prop del quartel d'Atarazanes, en que un vaguista increpà a un conductor d'un tramvia i al intentar la força detenir-lo es van creuar alguns trets, ferint a un que estava en un urinari. També a Gracia hi vá haver un poc de sargata, havent-se donat una carga per la força armada.

Vos deia que havia sigut detingut l'acabat fabricant i comerciant Hugo Huestch, súbdit alemany.

Posava també que no surtirien avui diaris, com no han sortit i donava la llista de tranvies que circulaven que son els mateixos que avui i quines línies son les següents:

Línea 21, d'Atarazanes a la plassa de la Bonanova (S. G.) per Rambles, passeig de Gracia i carrer de Salmerón. Línea 27, d'Atarazanes a la plassa d'Espanya (Sans) passant pel carrer de Corts. Línea 30, coneguda per la Creu Roja Rambles i carrer Corts (mitja circumvalació). Línea 29, circumvalació passant per Rondes, passeig de Colón i plassa Catalunya. I línea 55 del carrer Marina (S. Martí) a Coll-Blanch (Hospitalet).

Aquests tramvies van conduits per personal de la companyia, la majoria d'ell vigilants i inspectors i per alguns enginyers de país i altres amb llur gorra d'uniforme.

Aquest matí circulaven els mateixos quins deuen arribar a un centenar escàs.

No'n circula cap de la General, esquerra aixamples (via estreta), ni de S. Andreu-Horta-Barcelona, ni cap de la dreta de l'aixample.

—En les barriades extremes la majoria de les botigues no atendien les ordres del C. General obrint avans de les 8 del matí. Avui la guardia civil impedí que s'obris sin avans de l'hora assenyalada, obligant a tancar-les als qui ja havien obert.

—El matí es plujós, empró per les barriades obreres els treballadors circulen pacíficament continuant la vaga.

Com ahir, no's treballa en lloc, en cap centre important.

Havem passat per Sans i pel carrer ample que diuen, o carretera, passaven uns pocs tramvies, de la línea 55. Anaven buits.

Passen els tramvies. Derivem un poc i som davant la gran fàbrica de «La España Industrial» i aquesta resta muda. No hi treballa ningú. La portella és oberta. Ens apropem per a tafeneixar i un soldadet ens diu: «Caballero: circule, circule!»

Tirem avall. A la plaça d'Espanya, grupets d'obrers parats i escamots de soldats. Ens enterem. Cap fàbrica de Sans ni de la Bordeta treballa. Un obrer ens diu: Vençuts, no. Acorralats, sí. I, allargant-nos la mà, ens l'estreny fort, mentres en sa boca es dibuixa un somris que, la veritat!, no entenem.

I Paralelo avall, avall arribem al port. Avui ens havien dit que començaria el treball. No ha començat. Ara, diuen demà. Veuem. Havem caminat molt, com si haguessim anat de Montbrió a Reus a peu. Estem cansats. Pujem a un tramvia que ens porta a la plaça de Catalunya.

Aquí, en el cor de la ciutat, tot sembla completament normal. La única nota que no encaixa, anormal, són alguns escamots de soldats i de somatens.

—Ola, noi!—ens diu un guarda de seguretat, mentres militarment ens saluda.

—Qué hi ha?—preguntem. I ens contesta:

—Aixó va llarg, molt llarg. No sé pas quan acabarà. Ni d'aquí un any veurem la solució. La fam, xiquet!, és mala cosa. Si ho sabis tot...

Arriba un caparol... i prenem comiat.

Es tard ja, per a poguer fer la nota. Anem a fer-la.

—Continuen rebent-se noves de detencions i registres que s'efectuen en altes hores de la nit.

—La gent fa comentaris sobre trets que diuen haver-se oït per la nit. Torna a regnar una angunia gran. Ningú preveu lo que pot passar..... Es parla de coaccions als qui han anat a treballar en petits tallers. En nostres exaursions per barriades obreres hem vist més obrers que altres dies. Lo que no podia durar tres dies, prompte farà la quinzena. Autos i carros, casi sols transporten farina, tot requisat per l'autoritat militar. De pá, no en falta a ningú. Es diu que els obrers acaben les pessetes; empró lo cert és que amb tots els qui hem parlat cap diu res de la qüestió monetaria.

—La ciutat continua presa militarment. A la plaça de Catalunya sols ha quedat l'estació radiotelegràfica.

—Avui, acaba el plaç concedit per les grans Companyies d'aigua, gas i electricitat i per les empreses navileas i descarregadors dels molls, per a que llurs obrers tornin al treball, baix l'amenaça de ocupar per altres els respectius llocs.

—En els tallers de ferrocarril situats a Sant Andreu avui han tornat els obrers a deixar el treball, després d'haver cobrat la quinzena.

—Al tancar aquesta nota ens fem eco d'un rumor que tot el ma-

tí circula amb insistència i que de ésser cert posaria el plet en un nou aspecte.

Es diu que avui se celebrarà una reunió de delegats per a acordar la volta al treball o bé donar a la vaga un caràcter... (censura).

Barcelona, 3 (tarda).

Després del migdia han començat a circular alguns tramvies conduïts per soldats d'enginyers, augmentant el nombre dels que circulaven.

—S'han practicat registres en varies impremtes, entre elles la del setmanari festiu «Papitu» i la del diari «La Publicidad».

—Contra lo que s'havia dit, l'Angel Pestaña no estava detingut, havent-se efectuat aquesta matinada la seva detenció, després d'un tiroteig per part de la guardia civil a l'intentar, el conegut sindicalista director de «Solidaridad Obrera», escapar de sos perseguïdors.

S'assegura que En Pestaña ha resultat ferit, no de bala sinó d'uns ferros al volguer amagar-se per veure's perseguit d'aprop. Es creu que ha sigut víctima d'una delació d'alguns veïns de la casa ont habitava i estava ocult.

—Pot assegurar-se que demà no sortirán diaris.

—Aquesta tarda s'han celebrat funcions en alguns teatres i cines.

—En una reunió dels obrers de l' Art d' Imprimir s' ha acordat prescindir dels Sindicats, tornant al treball dissabte i aixís s pot assegurar que diumenge sortirán diaris.

—Es difícil poguer dir res avui de la magna reunió de delegats de Sindicats, doncs, fins a les vuit no s celebrarà.

Demà ja podrém dir quelcóm.

Potser la vaga general amb tota sa intensitat ara acaba, tement-se que les d' aigua, gas, electricitat i art textil continuarà (censura)

Repeteixo una vegada més que es molt exposat fer calendaris.

S'ha publicat una fulla obrera aconsellant continuar la vaga.

—Ha començat la vista del procés contra els pressumptes autors de la mort del senyor Barret.

—Han tornat al treball, segons informes oficials, els tramviaris de la secció aèria, o siguin els que cuiden dels cables.

—S'han reunit En Cambó, Puig i Cadafalch, Rusiñol i Vallés i Pujals, redactant una carta per a la Federació Patronal, per a pendre acords per a quan se reanusi el treball.

—Han estat agredits tramviaris no associats. Se diu que ha resultat un conductor mort i altra de ferit. L'agressió ha tingut lloc al Paralelo, amb gran tiroteig i tancament de portes.

—A mida que es va coneixent l'article d'En Cambó és generalment celebrat per patrons i obrers, pero per aquests últims d'una manera especial.

Informació

CENS ELECTORAL

Vigent ja el nou Cens electoral confeccionat totalment l'any anterior, i havent-se de procedir a la seva rectificació (segons la llei Electoral) desde el 20 d' Abril al 6 de Maig de l' any actual, se posa en coneixement dels consocis i del públic en general que queden exposades en aquestes oficines les llistes oficials del referit Cens a fi de que amb tota detenció pugui ser examinat.

Els ciutadans que no hi figurin i es creguin amb dret per a la seva inclusió, haurán de subjectar-se a les següentes regles:

Primera. Proporcionar-se certificat de veïnatge on consti abans del 6 de Maig de 1919 amb dos anys de residència.

Segona. Idem certificat del Jutjat Municipal acreditant haver com-

plet 25 anys abans de la mateixa data del 6 de Maig de 1919.

NOTA. Per a sol·licitar aitals documentacions oficials, aquestes oficines els proporcionarà les sol·licituts formularies per a obtindre'ls.

Fent entrega dels mateixos a aquestes oficines per tot el dia 30 de Abril, tinguin la seguretat de la seva inclusió, i sense ells cap força legal podríem fonamentar i seria nul lo que's pretengués.

Casal del Foment, Abril de 1919.
—Comité de Acció Política.

Per la superioritat ha sigut aprovat el Pressupost d'ingresos i gastos de la presó de aquest partit judicial.

El Governador Civil ha dirigit una circular als Ajuntaments exigint-los que no es limitin a consignar en els seus presupostos els habers dels metges, sinó que el seu pago se realitzi puntualment al seu venciment.

FRANCÉS

Lliçons particulars amb pronunciació purament francesa.

Dirigir-se carrer Monterols, número 38, LA INFANTIL.

Amb motiu de l'assassinat del president de la Cambra de la Propietat de Valls, ha sortit per aquella ciutat el fiscal de S. M., amb el fi d'intervindre en les primeres actuacions, tota vegada que está malalt el jutge d'Instrucció d'aquell Partit.

Ha sigut adjudicada a don Josep Capdevila, per la cantitat de pessetes 417.650, la subasta de les obres de construcció de la carretera de García a Vilella Baixa per Molá i Lloá.

En la taula d'edictes de les Cases Consistorials ha estat fixada la relació dels carrers quines cases s'ha verificat darrerament la comprovació catastral.

Els propietaris de dites cases poden enterar-se dels resultats de la referida comprovació.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Santa Agna, núm. 57

Pago de tots els cupons venciment primer abril.

Compra-venda de valors.

Canvi de monedes i bitllets estrangers.

En la Quefatura de Rondes Municipals ens ha sigut facilitada la següent nota dels serveis prestats durant el mes de Març per la Guardia Municipal:

Denuncies per infracció de les Ordenances Municipals, 12.—Idem idem de pes, 10.—Expulsió d'individuos sospitosos, 28.—Detencions, 5.

REPARTIDOR. Se'n necessita un. Informaràn a l'Arrabal baix de Jesús, 6.

L'Ambaixada d'Anglaterra ha comunicat al ministeri d'Estat que son Govern, tenint en compte els llaços de amistat que uneixen a nostres dos països, així com l'importància dels interessos espanyols afectats, i desitjant estrenyer les relacions comercials hispanoangleses, ha resolt que a partir del dia 30 del mes corrent quedin suprimits tots els destorbs a les exportacions d'Espanya a Grecia, amb les excepcions que per raons especials consideri el Govern britànic procedent mantindre.

Eviteu la CASPA i tindreu molt de cabell. Ho lograreu amb

LOCIO EBER

Roca i Ribes Farmacia Serra

La Junta d'obres del Port, de Tarragona, ha acordat augmentar amb el 20 per sent, el jornal als seus obrers.

Han retornat al treball 140 obrers de la fàbrica de Bellmunt, quedant actualment en vaga uns 160 operaris.

Moviment del port de Tarragona**ANUNCI DE SORTIDA DE VAIXELLS**

Datos facilitats per l'Agència Fábregas

Dia 4 d'abril.—«Virgen de Africa», per a Cette, consignatari Fábregas.

Dia 4.—«Amboa», per a Marsella, consignatari Mallol.

Dia 4.—«Dee», per a Liverpool, consignatari Mac Andrews.

Dia 5.—«Villarreal», per a Africa i Canaries consignatari Musolas.

Dia 5.—«Tunnisie», per a Anvers, consignatari Mac Andrews.

Dia 6.—«Cabo Peñas», per a Costa Rápida, consignatari Peres.

Dia 7.—«Gorben Mendi», per a New York, consignatari Mallol.

Dia 7.—«Princesa Clementina» per a Anvers, consignatari Mallol.

Dia 7.—«Arzila», per a Londres, consignatari Mac Andrews.

Dia 8.—«A. Deppe», per a Anvers, consignatari Mac Andrews.

Dia 10.—«Ruiz Capdepon», per a Génova, consignatari Musolas.

Dia 10.—«Stromboli», per a Noruega; consignatari Boada.

Dia 10.—«Uranus», per a Holanda, consignatari Ferrer Mary.

Dia 12.—«X» per a Nova York, consignatari Mallol.

Dia 15.—«Tomsk», per a Dinamarca, consignatari Ferrer Mary.

Dia 15.—«Salamanca», per a Noruega, consignatari Boada.

Dia 15.—«Campania», per a Suecia, consignatari Boada.

Dia últims abril.—«Cairndhu», per a Canadà, consignatari Mac Andrews.

Espectacles**Sala Reus**

Grans sessions de cine per a avui
Preus i horos de costum.

Ferrocarrils**Servei de trens de 1 de Març de 1919 DE REUS A LLEIDA**

Sortida 8'22	Arribada 11'22
» 13'35	» 20'05
» 17'59	» 22'03
» 20'30	» 0'22

DE LLEIDA A REUS

Sortida 5'30	Arribada 9'45
» 8'29	» 12'29
» 11'56	» 20'17
» 15'—	» 17'58

DE REUS A TARRAGONA

Sortida 9'57	Arribada 10'30
» 12'53	» 13'27
» 14'30	» 15'05
» 18'08	» 18'35
» 20'50	» 21'34

DE TARRAGONA A REUS

Sortida 7'35	Arribada 8'10
» 12'17	» 12'53
» 16'36	» 17'14
» 19'25	» 20'03

DE REUS A BARCELONA

Sort. 5'03	per Vilafca.	Arrib. 9'38
» 7'25	per Vilnva.	» 8'48
» 8'49		» 9'23
» 14'13		» 13'27
» 17'16	per Vilafca.	» 17'24
	per Vilnva.	» 21'44
		» 20'37

DE BARCELONA A REUS

Sortida 5'26	Arribada 9'23
» 9'20	» 12'48
» 19'49	» 21'53

DE REUS A MARSÀ I MORA

Sort. 7'17	Sort. 9'29	Arr. 10'15
» 13'17	» 14'24	» 14'55
» 16'30	» 18'57	» 19'48
» 19'49	» 21'11	» 21'47
» 22'01	»	» 23'07

DE MORA I MARSÀ A REUS

Sort. 6'13	Arr. 7'17
» 6'30	Sort. 7'42
» 7'01	» 8'43
» 12'17	» 13'11
» 17'2e	» 19'12
	» 8'37
	» 10'10
	» 14'03
	» 20'52

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia a les 6'11, 9'18, 0'02 i 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben de Valencia a Solou a les 4'19, 8'32, 13'68 i 0'35 (des de Benicarló).

GRÁFICS CATALANS

SENSE aquesta marca

NO és un GRAMOFON l'aparell

Companyia del Gramofon S. A.
 ESPANYOLA
 ÈXIT COLOSSAL DELS CÉLEBRES ARTISTES
TITTA RUFO i CARUSO
 EN DISCS MARCA GRAMOFONO

De venda: R. PERPIÑÀ. - Carrer Major, 22. - Despatx: 24, principal. - REUS.
 Dipòsit de Relotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona
 TELÉFONS A 2248 i A 3453

Llibreria-Papereria-Objectes d'Escriptori
 CENTRE DE SUSCRIPCIONS

Marcial Badia

Periòdics, follets, llibres. - Tinta.
 Postals de totes classes. - Novel·les
 econòmiques. - Drames i comedies

Arraval baix de Jesús, 6. - REUS

Santana i Bein

Carrer Mallorca, 405. - Barcelona

TUBERIES

de ciment portland exclusivament, des de 10 centímetres,
 fins a un metre de diàmetre.
 Sistema patentat, exclusiu a Espanya.

Representant a Reus: ANTON BARRERA
 Carrer del Sol, 11.

La Hidràulica Reusense

de Emili Aulés

Extens assortit de Mosàics hidràulics
 PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Tractament de la **Sífilis** per l'aplicació del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang
 Dr. A. FRÍAS. - Arraval baix de Jesús, 33
 Consulta de 3 a 4

Taller de Cerralleria i Obres

JOAN ADSERÀ CAMPS

Creu Vermella, 11. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondu-
 lat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelo-
 na, i reparació de les mateixes.

Francisco Madurell

XOFER

Participa al públic haver adquirit un magnífic automó-
 vil marca Hispano Suiça, últim model, i que a preus eco-
 nòmics podrà utilitzar tothom que ho desitgi.

Se reben encàrrecs en el
 BAR MUNDIAL (Teléfon 253) REUS

Polvos AURORA

Refrescants-Perfumats-Antisèptics

L'alegría dels nens l'obtindrán les mares que usin aquests
 acreditadíssims polvos. Sens rival per a
 després del bany i per als cavallers després d'afeitar-se.

DIPÓSITS: Farmacies A. PUNYED, Llove-
 ra, 47 i 49; S. VALLVERDÚ, Plaça del Cas-
 tell; JOSEP MONTEVERDE, carrer Major,
 Drogueria ROCA i RIBAS, carrer Monterols,
 30, i a LA CUNA DE ORO, Llovera, 46.

Representant exclusiu en la provincia
JOSEP FERRÚS, Llovera, 51, primer

El cas més senzill de TOS LITINOIDES SERRA El Reconstituïent millor

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisèptics i expectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir prompte i satisfactoris resultats.

CALMA LA TOS RÀPIDAMENT, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a previndre i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a una pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes.

Un paquet sol, 10 cènts.

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Farmacia Serra - Arraval Sta. - REUS
- Agna, n.º 80 -

Gran Hotel-Restaurant de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

HABITACIONS amb bany, dutxes i telèfon urbà i interurbà

P. Fontana i C.^a

TORREFACCIÓ DEL CAFÉ

«ESPERANZA»

Dipòsit de productes químics i alimenticis

REPRESENTANTS PER CATALUNYA dels Productes de Perfumeria EMPO-
: RIUM SAMPER i altres articles :

Major, 19 i Sant Magí i Alegre, 10.—REUS

SUCURSAL: Maurici Serraima, núm. 20, 1.ª r.—BARCELONA

Gran Licor Caliz

Estomacal fi i de gust immillorable

Anís Badalona

De fama mundial: El millor que's coneix

REPRESENTANTS PER TOT CATALUNYA

P. Fontana i C.^a, CARRER MAJOR, 19 REUS

DIPÓSIT

Sant Magí i Alegre, 10

Sucursal a Barcelona

Maurici Serraima, 19, 1.ª r.

JOSEP SOLÉ

Recader de Reus a Barcelona
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets, 22)
Arraval Santa Agna, 5.

Telèfon 359

TINTORERIA DE

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric

GALANES, 7.

REUS

Casa Pujol

Trajos de llana des de 25 pessetes

MONTEROLS, 37

REUS